

**Hallituksen esitys eduskunnalle Innovaatorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland –nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain muuttamisesta**

**ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Innovaatorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland –nimisestä osakeyhtiöstä annettua lakia (1146/2017).

Esityksen tavoitteena on erityisesti Business Finland Oy:n hoitamien julkisten hallintotehtävien määrittely lain tasolla sen varmistamiseksi, että yhtiön hoitamat julkiset hallintotehtävät perustuvat perustuslain 124 §:n mukaiseen valtuutukseen. Lisäksi esityksen tavoitteena on tehdä lakiin muut muutokset, jotka ovat osoittautuneet tarpeellisiksi Business Finlandin toimintamallin tarkennuttua ja Business Finlandia koskevan lainsäädännön oltua voimassa lähes kolmen vuoden ajan.

Laissa määriteltäisiin ne Business Finland Oy:n lain nojalla hoitamat tehtävät, jotka ovat luonteeltaan julkisia hallintotehtäviä. Yhtiön julkisia hallintotehtäviä olisivat lain 14 §:ssä tarkoitettujen rahoituskeskuksen ja yhtiön rahoituspäätösten valmisteluun liittyvä, markkinoita sekä rahoituskeskuksen ja yhtiön asiakkaita ja näiden hankkeita koskevien tietojen kerääminen, arviointi ja analysointi sekä edellä tarkoitettuihin tietoihin liittyvien selvitysten tekeminen sekä 14 §:ssä tarkoitettujen rahoituskeskuksen ja yhtiön rahoituspäätösten valmisteluun liittyvä asiakkaiden palvelutarpeiden kartoittaminen ja rahoituskeskuksen ja yhtiön palveluita koskevan neuvonnan antaminen. Yhtiön julkisia hallintotehtäviä olisivat myös Suomen edustaminen kansainvälisissä järjestöissä ja organisaatioissa sekä vastaavissa kansainvälisissä tehtävissä.

Julkista hallintotehtävää hoitavan yhtiön palveluksessa olevan henkilön virkavastuuta koskevaa sääntelyä tarkennettaisiin. Lisäksi säädettäisiin julkista hallintotehtävää hoitavan yhtiön palveluksessa olevan henkilön vahingonkorvausvastuusta. Lakiin lisättäisiin yhtiön julkisten hallintotehtävien hoitamiseen liittyvä hallinnon yleislakien noudattamista koskeva säännös. Lisäksi rahoituskeskuksen ja yhtiön välistä palvelusopimusta koskevaa säännöstä tarkennettaisiin.

Business Finland Oy:n tehtäviin lisättäisiin myös elinkeino- ja ympäristöpoliittisten valtionavustusten myöntäminen. Yhtiön toimivaltaan kuuluvien valtionavustuspäätösten enimmäismäärän määrittelyä täsmennettäisiin, ja rahoituspäätöksiä koskevaan sääntelyyn tehtäisiin lisäksi eräitä muita täsmennyksiä. Samoin täsmennettäisiin säännöstä, jonka mukaan yhtiö ei saa harjoittaa luonteeltaan taloudellista toimintaa. Muutoksenhakua koskevaa säännöstä tarkennettaisiin ja muutettaisiin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettua lakia vastaavasti.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan X.X.2021.

---

## PERUSTELUT

### 1 Asian tausta ja valmistelu

#### 1.1 Tausta

Business Finlandin toiminta perustuu Innovaatorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland –nimisestä osakeyhtiöstä annettuun lakiin (1146/2017, *Business Finland -laki*) ja Innovaatorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland –nimisestä osakeyhtiöstä annettuun asetukseen (1147/2017, *Business Finland -asetus*). Business Finland –lain mukaan Innovaatorahoituskeskus Business Finland (*rahoituskeskus*) ja rahoituskeskuksen omistajaohjauksessa oleva Business Finland –osakeyhtiö (*yhtiö*) muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden (*Business Finland*), jota johdetaan yhteisellä strategialla. Lisäksi Business Finland -kokonaisuuteen kuuluu Business Finland Venture Capital Oy<sup>1</sup>. Vuoden 2018 alussa toimintansa aloittanut Business Finland kuuluu työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalaan. Työ- ja elinkeinoministeriö ohjaa ja valvoo Business Finland –lain mukaisesti rahoituskeskuksen toimintaa.

Business Finlandin toiminnan tavoitteena on Business Finland –lain mukaisesti auttaa elinkeinoja uudistumaan ja kehittymään teknologian ja innovaatioiden keinoin, edistää kansainvälistä verkottumista sekä parantaa työelämän laatua. Lisäksi toiminnan tavoitteena on kasvattaa arvonlisää, vahvistaa elinkeinoelämän kasvua ja kansainvälistä kilpailukykyä, lisätä vientiä ja Suomeen suuntautuvia ulkomaisia investointeja ja pääomasijoituksia sekä Suomeen suuntautuvaa matkailua sekä pitkällä aikavälillä parantaa tuottavuutta sekä luoda työllisyyttä ja hyvinvointia.

Business Finland on keskeinen julkinen toimija tutkimus-, kehittämis- ja innovaatorahoituksessa, viennin ja yritysten kansainvälistymisen edistämisessä, ulkomaisten investointien edistämisessä sekä ulkomaisen matkailun edistämisessä. Lisäksi rahoituskeskus hoitaa eräitä elinkeino-, energia- ja ympäristöpoliittisiin tukiin liittyviä valtionapuviranomaisen tehtäviä.

#### 1.2 Valmistelu

Työ- ja elinkeinoministeriö asetti 13.2.2020 ajalle 24.2.2020 – 30.6.2020 työryhmän valmistelemaan muutokset Business Finlandia koskevaan lainsäädäntöön. Työryhmän toimikautta jatkettiin 31.8.2020 asti. Työryhmässä oli ministeriön lisäksi edustettuna Innovaatorahoituskeskus Business Finland. Työryhmä kokoontui yksitoista kertaa sekä kuuli työssään asiantuntijoita oikeusministeriöstä ja valtiovarainministeriöstä. Työryhmä laati esityksensä hallituksen esitysluonnoksen muotoon.

Hallituksen esitys on laadittu työ- ja elinkeinoministeriössä virkatyönä. Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat ovat julkisessa palvelussa osoitteessa <https://tem.fi/hankkeet> tunnuksella TEM013:00/2020.

Hallituksen esitysluonnoksesta on pyydetty lausunnot valtioneuvoston kanslialta, valtiovarainministeriöltä, oikeusministeriöltä, Valtiontalouden tarkastusvirastolta, Innovaatorahoituskeskus Business Finlandilta, eräiltä

---

<sup>1</sup> Tämän lisäksi Business Finland Oy:llä on tytäryhtiöt Business Finland USA, Inc., Finpro Finland Oy ja Shanghai Fin-Chi Innovation Center Company Ltd.

perustuslakiasiantuntijoilta, keskeisiltä työntekijöiden järjestöiltä ja elinkeinoelämän sidosryhmiltä. Esitysluonnos on toimitettu tiedoksi lainsäädännön arviointineuvostolle.

## 2 Nykytila ja sen arviointi

Business Finlandia koskeva lainsäädäntö tuli voimaan ja Business Finland aloitti toimintansa 1.1.2018. Business Finlandin organisaatioissa sen edeltäjäorganisaatioiden eli Innovaatorahoituskeskus Tekesin ja Finpro Oy:n palvelut yhdistettiin yhtenäiseksi innovaatorahoituksen, vienninedistämisen, ulkomaisten investointien edistämisen ja ulkomaisen matkailun edistämisen kokonaisuudeksi.

Rahoituskeskuksen ja yhtiön tehtävät on määritelty Business Finland –laissa ja lain säännöksiä tarkentavassa Business Finland –asetuksessa. Vuoden 2018 alussa voimaan tulleen Business Finland –uudistuksen keskeisenä tavoitteena oli, että johtoon, strategiaan ja viranomaistehtäviin keskittyvät tehtävät hoitaa rahoituskeskus ja että operatiiviseen asiakaspalvelutoimintaan liittyviä tehtäviä hoitaa yhtiö. Rahoituskeskuksen ja yhtiön muodostama Business Finland toimii sekä kotimaassa että kansainvälisesti palvelten kansainvälistymällä kasvua hakevia suomalaisia yrityksiä, elinkeinoelämän uudistumista tukevia suomalaisia korkeakouluja ja tutkimusorganisaatioita sekä julkisia ja kolmannen sektorin organisaatioita, Suomeen suuntautuvia investointihankkeita valmistelevia ulkomaisia toimijoita sekä matkailualaa.

Yhtiö tuottaa rahoituskeskuksen tehtäviin liittyviä palveluita rahoituskeskuksen kanssa laadittavan palvelusopimuksen mukaisesti ja saa rahoituksensa palvelusopimuksen perusteella valtion talousarviosta. Business Finland –uudistuksessa yhtiöön jäivät aiemman Finpro Oy:n toiminnot eli viennin ja kansainvälistymisen, Suomeen suuntautuvien ulkomaisten investointien sekä ulkomaisen matkailun edistäminen. Yhtiö vastaa myös Business Finlandin asiakkuusprosessin ensivaiheen asiakaspalvelusta ja potentiaalisten asiakkaiden palvelutarpeen arvioinnista yhteistyössä muiden Team Finland –verkoston toimijoiden kanssa. Yhtiö vastaa Business Finlandin asiakashankinnasta, asiakastietojen keräämisestä ja analysoimisesta, asiakaskentän aktivoimisesta sekä Business Finlandin palveluvalikoiman ja rahoitusmahdollisuuksien markkinoimisesta.

Yhtiö tuottaa palvelusopimuksen mukaisia asiantuntija- ja neuvontapalveluja muihin asiakkuusprosessin vaiheisiin sekä vastaa tarvittavien tieto- ja neuvontapalvelujen tuottamisesta rahoituskeskukselle rahoituspäätösten tekemistä varten. Edistämistoiminnot, kuten verkottamis-, aktivointi- ja neuvontatoiminnot, toteutetaan pääosin yhtiössä. Innovaatioiden ja viennin edistämistä yhtiö toteuttaa operatiivisella tasolla rahoituskeskuksen johdolla ja yhteistyössä muiden Team Finland –verkoston toimijoiden kanssa. Rahoituskeskuksen vastuulle kuuluvien rahoituspäätösten valmistelussa ja rahoitukseen liittyvissä muissa päätöksissä rahoituskeskus hyödyntää yhtiön hankkimia tietoja ja markkina-analyysijä asiakkaista ja hankkeista.

Rahoituskeskuksen ohella myös yhtiö voi Business Finland –lain mukaan tehdä rahoituskeskuksen ohjauksessa ja valvonnassa ns. de minimis -ehtoisia avustuspäätöksiä (myöntö-, muutos- ja maksatuspäätökset) korkeintaan 100 000 euroon saakka. Käytännössä kyseiset rahoituspäätökset on vuoden 2019 alusta alkaen siirretty pääosin yhtiön tehtäväksi. Rahoituskeskus päättää sekä rahoituskeskuksen että yhtiön myöntämän valtiontuen takaisinperinnästä, maksatuksen keskeytyksestä, maksatuksen lopettamisesta sekä tuen saajiin kohdistuvista tarkastuksista. Oikaisua yhtiön tekemään rahoituspäätökseen voidaan hakea rahoituskeskukselta.

Business Finlandin toimittua nyt lähes kolmen vuoden ajan Business Finland –uudistuksen keskeisten tavoitteiden, erityisesti yrityspalveluiden yksinkertaistumisen ja tehostumisen, voidaan pääsääntöisesti arvioida toteutuneen.

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies on julkisten hallintotehtävien siirtämistä yritykselle koskevassa, kantelun johdosta 19.3.2019 antamassaan päätöksessä (EOAK/883/2018) katsonut, että työ- ja elinkeinoministeriön tulee Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin menettelyä ohjaavana ja valvovana viranomaisena harkita, mihin lainvalmistelun tai muihin toimenpiteisiin asiassa on ryhdyttävä Business Finland Oy:n hoitamien julkisten hallintotehtävien selkeyttämiseksi sen varmistamiseksi, että yhtiön tehtävät perustuvat perustuslain 124 §:n mukaiseen valtuutukseen.

Valtiontalouden tarkastusvirasto on laillisuustarkastuskertomuksessaan ”Voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen tukeminen ja eräät erillismenettelyt” (11/2019) todennut, että yhtiölle annetut julkiset hallintotehtävät ovat perustuslain 124 §:n näkökulmasta ongelmallisia. Valtiontalouden tarkastusvirasto on katsonut, että avustustoiminnan asiakkaiden sparraukseen tai ohjaukseen ennen tukihakemuksen jättämistä sisältyy riski, että asiakkaita ei kohdella tasapuolisesti hallintolain 6 §:ssä edellytetyllä tavalla. Valtiontalouden tarkastusviraston näkemyksen mukaan voidaan pitää ilmeisenä, että Business Finland -yhtiöön siirretyissä, muissa kuin rahoituspäätösten tekemisestä koskevissa tehtävissä ei ole kyse pelkästään teknisluonteisista tai viranomaistoimintaa avustavista tehtävistä vaan itsenäistä harkintavaltaa sisältävistä tehtävistä, vaikka tehtävä suoritettaisiin valtionavustusviranomaisen ohjauksessa ja viranomaisella olisi toimivalta tehdä lopullinen päätös asiassa. Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastuskertomuksessaan katsonut, että työ- ja elinkeinoministeriön olisi suositeltavaa arvioida Business Finlandin julkisten hallintotehtävien jakamista rahoituskeskuksen ja yhtiön kesken kokonaisuutena uudelleen.

Työ- ja elinkeinoministeriö on eduskunnan apulaisoikeusasiamiehelle 30.8.2019 antamassaan selvityksessä (TEM/902/03.03.01/2018) todennut, Business Finland –lain oltua voimassa vuoden 2018 alusta lähtien sekä Business Finlandin käytännön toimintamallin tarkennuttua vuosien 2018 ja 2019 aikana on tarpeen tehdä arvio Business Finlandia koskevan lainsäädännön muutostarpeista sen varmistamiseksi, että yhtiön hoitamat julkiset hallintotehtävät kaikilta osin perustuvat perustuslain 124 §:n mukaiseen valtuutukseen. Hallituksen esityksessä esitetään yhtiön lain nojalla hoitamien tehtävien määrittelyn tarkentamista erityisesti yhtiön julkisten hallintotehtävien osalta.

### **3 Tavoitteet**

Esityksen tavoitteena on erityisesti yhtiön hoitamien julkisten hallintotehtävien määrittely lain tasolla sen varmistamiseksi, että yhtiön hoitamat julkiset hallintotehtävät perustuvat perustuslain 124 §:n mukaiseen valtuutukseen.

Lisäksi esityksen tavoitteena on tehdä Business Finland –lakiin eräitä vähäisempiä ja osin teknisluonteisia muutoksia, jotka ovat osoittautuneet tarpeellisiksi Business Finlandin toimintamallin tarkennuttua ja Business Finlandia koskevan lainsäädännön oltua voimassa lähes kolmen vuoden ajan.

### **4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset**

#### **4.1 Keskeiset ehdotukset**

Esityksessä yhtiön Business Finland –laissa määriteltyjä tehtäviä tarkennetaan siten, että julkisten hallintotehtävien hoitaminen yhtiössä perustuisi perustuslain 124 §:n mukaiseen valtuutukseen. Laissa määriteltäisiin ne yhtiön lain nojalla hoitamat tehtävät, jotka ovat luonteeltaan julkisia hallintotehtäviä. Tähän liittyen tarkennettaisiin julkista hallintotehtävää hoitavan yhtiön palveluksessa olevan henkilön virkavastuuta ja vahingonkorvausvastuuta koskevaa sääntelyä sekä lisättäisiin lakiin hallinnon yleislakien noudattamista koskeva, luonteeltaan informatiivinen säännös.

Perustuslain 124 §:n mukaan julkinen hallintotehtävä voidaan antaa muulle kuin viranomaiselle vain lailla tai lain nojalla, jos se on tarpeen tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi eikä vaaranna perusoikeuksia,

oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä voidaan kuitenkin antaa vain viranomaiselle. Esityksessä täsmennetään yhtiön hoitamien julkisten hallintotehtävien määrittelyä lukuun ottamatta sellaisia luonteeltaan avustavia tai teknisluonteisia tehtäviä, joiden tarkempi määrittely voisi edelleen perustua yksinomaan Business Finland -lain 13 §:n nojalla laadittavaan rahoituskeskuksen ja yhtiön väliseen palvelusopimukseen. Esitykseen sisältyy nimenomainen säännös, joka oikeuttaisi luonteeltaan avustavien ja teknisten julkisten hallintotehtävien siirron yhtiöön sopimukseen perustuen eli perustuslain 124 §:n tarkoittamalla tavalla lain nojalla.

Lisäksi yhtiön tehtäviin lisättäisiin ns. de minimis -ehtoisten, arvoltaan enintään 100 000 euron elinkeino- ja ympäristöpoliittisten tukien myöntäminen, rahoituskeskuksen lisäksi.

Lisäksi esityksessä täsmennetään muun muassa yhtiön toimivaltaan kuuluvien avustuspäätösten enimmäismäärän määrittelyä ja yhtiön toiminnan ns. ei-taloudellista luonnetta koskevaa säännöstä.

## **4.2 Pääasialliset vaikutukset**

Taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei arvioida olevan valtiontaloudellisia vaikutuksia.

Yritysvaikutukset

Esityksellä ei arvioida olevan merkittäviä välittömiä vaikutuksia Business Finlandin asiakasyritysten toimintaan. Muutoksilla selkeytettäisiin rahoituskeskuksen ja yhtiön välistä tehtäväjakoa mutta ei muutettaisi yrityksille tarjolla olevaa Business Finlandin rahoituksen ja muiden julkisten yrityspalveluiden valikoimaa.

## **5 Muut toteuttamisvaihtoehdot**

### **5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset**

Esityksessä täsmennetään yhtiön hoitamia julkisia hallintotehtäviä koskevia säännöksiä perustuslain 124 §:n edellyttämällä tavalla. Esityksessä on tämän osalta otettu huomioon eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen päätös (EOAK/883/2018) ja Valtiontalouden tarkastusviraston laillisuustarkastuksen (11/2019) suositus. Muiden kuin luonteeltaan avustavien tai teknis-hallinnollisten julkisten hallintotehtävien antaminen muun kuin viranomaisen hoidettavaksi edellyttää lain tasoista sääntelyä. Siten valmistelussa ei ole asian osalta arvioitu muita toteuttamisvaihtoehtoja.

Business Finlandia koskevaan lainsäädäntöön valmisteltujen ja esitettävien muutosten lisäksi työ- ja elinkeinoministeriö on osana Business Finland -lakiin perustuvaa ohjaus- ja valvontatehtäväänsä syksyn 2019 ja vuoden 2020 aikana ohjannut Business Finlandin asiakkuus- ja rahoitusprosesseihin liittyvien muutosten valmistelua erityisesti sen varmistamiseksi, että prosessit sekä niihin liittyvät yhtiön palveluksessa olevien henkilöiden tehtävät vastaavat lainsäädännön vaatimuksia.

Keskeisinä täytäntöönpanon tasolla toteutettuina muutoksina on rahoituskeskuksessa rahoituspäätöksiä esittelevien henkilöiden työnjohtollista sijoittumista muutettu 1.9.2019 alkaen siten, että kaikki rahoituskeskuksessa rahoituspäätöksiä esittelevät henkilöt (rahoitusasiantuntijat) sijoittuvat rahoituskeskukseen, jolloin koko esimiesketju pääjohtajaan saakka muodostuu rahoituskeskukseen työ- ja virkasuhteessa olevista henkilöistä. Samassa yhteydessä on muutettu myös rahoituskeskuksen rahoitustoimintaan liittyvän rahoitusryhmän nimeämiskäytäntö: rahoituskeskus nimeää rahoitusryhmän, joka valmistelee rahoituskeskuksen vastuulle kuu-

luvut rahoitusasiat. Toteutettujen muutosten jälkeen ei siten enää synny tilannetta, jossa yhtiö olisi työnjohdollisessa vastuussa rahoituskeskuksen rahoitushakemuksia käsittelevistä henkilöistä tai rahoitusryhmän nimeämisestä.

Lisäksi osana Business Finlandissa täytäntöönpanotasolla toteutettuja muutoksia rahoitushakemusten käsitteijöiden tehtävänkuvat on päivitetty ja täsmennetty. Selkiytettyjä rooleja ovat muun muassa rahoitushakemuksia käsittelevät rahoitusasiantuntijan, asiakasvastaavan, ekosysteemivastaavan ja yritystalousasiantuntijan roolit. Tilanteissa, joissa asiakasyritys on mahdollisesti tulevaisuudessa tekemässä rahoitushakemusta rahoituskeskukselle, rahoituskeskuksen rahoitusasiantuntijan osallistumista keskusteluihin ennen yrityksen lähettämää rahoitushakemusta on tarkennettu siten, että rahoituskeskus on mukana keskusteluissa jo ennen kuin rahoitushakemusta lähetetään.

Business Finlandin palvelut kuvataan asiakastyön käsikirjassa, joka esiteltiin vuoden 2020 alkupuolella. Käsikirjaan on koottu myös rahoitushakemusten käsittelyn selkeytetyt ja tarkennetut prosessikuvaukset rahoituskeskuksen ja yhtiön osalta.

## **5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot**

Hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi Innovaatorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland –nimisestä osakeyhtiöstä (HE 158/2017 vp) sisältyy kansainvälinen vertailu eräisiin kilpailijamaihin (s. 13-19), eikä nyt annettavan esityksen valmistelussa ole laadittu uutta kansainvälistä vertailua.

## **6 Lausuntopalaute**

...

## **7 Säännöskohtaiset perustelut**

**11 §. Yhtiön tehtävät.** Pykälään lisättäisiin uusi *toinen momentti*, jossa määriteltäisiin yhtiön hoitamat julkiset hallintotehtävät. Säännöksellä täsmennettäisiin yhtiön julkisten hallintotehtävien määrittelyä siihen perustuen, mitä tehtäviä yhtiö voimassa olevan Business Finland –lain 11 §:n perusteella hoitaa. Säännös selkeyttäisi yhtiön hoitamia julkisia hallintotehtäviä erityisesti niissä tilanteissa, joissa yhtiön palveluksessa olevat henkilöt osallistuvat rahoituskeskuksen tekemien rahoituspäätösten valmisteluun tai suorittavat tätä edeltäviä tehtäviä säännöksessä mainituilla tavoilla.

Uuden toisen momentin ensimmäisen ja toisen kohdan mukaisia, rahoituskeskuksen ja yhtiön rahoituspäätöksiin liittyviä yhtiön julkisia hallintotehtäviä koskien markkina-, asiakas- ja hanketietojen keräämistä, arviointia, analysointia ja selvityksiä sekä palveluita koskevaan neuvontaa ja asiakkaiden palvelutarpeiden kartoitusta katsotaan tarkoituksenmukaisiksi toteuttaa yhtiössä, sillä markkinatiedon keräämiseksi ja analysoimiseksi tarvittava kansainvälinen verkosto on yhtiössä, eikä rahoituskeskuksella ole vastaavaa verkostoa. Myös kansainvälistymisen neuvontapalvelut on annettu yhtiön tehtäväksi. Rahoituskeskuksella on vuosittain noin 3 500 aktiivista yritysasiakasta, kun taas yhtiöllä on vuosittain noin 10 000 asiakasta liittyen kansainvälistymisneuvontaan, ulkomaisten investointien edistämiseen ja ulkomaisen matkailun edistämiseen. Yhtiö kerää oman toimintansa tarpeisiin laajasti asiakastietoa, ja on tarkoituksenmukaista, että rahoituskeskus ei harjoita tämän kanssa päällekkäistä toimintaa, vaan rahoituskeskus saa tarvitsemansa asiakastiedon yhtiön tuottamana erityisesti, kun rahoituskeskuksen rahoitusasiakkaista suuri osa on myös yhtiön asiakkaana.

Yhtiö ei voisi siirtää sille siirrettyjä julkisia hallintotehtäviä edelleen toiselle yksityiselle taholle (subdelegoinnin kielto).

*Rahoituskeskuksen ja yhtiön rahoituspäätösten valmisteluun liittyvät yhtiön tiedonhankinta-, arviointi-, analyysi- ja selvitystehtävät*

*Uuden toisen momentin ensimmäisen kohdan* mukaisesti yhtiö kerää, arvioi ja analysoi markkinoita sekä rahoituskeskuksen ja yhtiön asiakkaita ja näiden hankkeita koskevia tietoja sekä tekee edellä tarkoitettuihin tietoihin liittyviä selvityksiä. Tuottaessaan tietoja, selvityksiä tai asiantuntija-arvioita liittyen 14 §:ssä tarkoitettujen rahoituskeskuksen ja yhtiön päätösten valmisteluun, yhtiön palveluksessa oleva henkilö suorittaa tehtävää, jonka voidaan arvioida olevan luonteeltaan julkinen hallintotehtävä. Tämän vuoksi näihin yhtiön tehtäviin ulotettaisiin virkavastuu ja vahingonkorvausvastuu esitettävän uuden 14 a §:n mukaisesti.

Yhtiö tallettaa tuottamansa asiakas- ja markkinatiedon johtopäätöksineen sähköiseen asiakastietojärjestelmään, josta tiedot ovat yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain (293/2017) mukaisesti myös rahoituskeskuksen ja myös muiden lain piiriin kuuluvien toimijoiden, käytännössä muiden Team Finland –toimijoiden, kuten ELY-keskusten ja Finnvera Oyj:n, saatavilla ja hyödynnettävissä rahoituspäätösten valmistelussa. Muiden Team Finland -toimijoiden järjestelmään tuottamat tiedot ovat vastaavasti yhtiön ja rahoituskeskuksen käytettävissä. Yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain 7 §:n mukaisesti yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään voidaan tallettaa muun ohella esimerkiksi arviot yrityksen edellytyksistä kannattavaan toimintaan, tiedot yrityksen liiketoiminnan kehittämistä koskevista suunnitelmista sekä sellaiset yritystystä koskevat muut kuin 7 §:n 1–6 kohdassa tarkoitettut tiedot, jotka ovat tarpeen päätettäessä tuen tai rahoituksen myöntämisestä ja maksamisesta yritykselle ja niiden käytön valvonnassa sekä yrityspalvelujen toteuttamiseksi. Business Finland -lain yhtiön valvontaa ja tietojen luovuttamista koskevan 16 §:n 3 momentin mukaan tietojen luovuttamisesta yrityspalvelujen toteuttamista varten säädetään yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetussa laissa (293/2017).

Keskitetyn asiakas- ja markkinatiedon tuottamisen hyötynä on, että sama asiakas- ja markkinatieto on kaikkien Team Finland -toimijoiden käytettävissä eikä jokaisen toimijan tarvitse tuottaa tietoa erikseen. Keskeinen tieto kaikkien Team Finland -toimijoiden rahoitustoiminnan kannalta on esimerkiksi yrityksen EU-kokoluokka, koska osa tarjottavista rahoituspalveluista on tarkoitettu vain EU-kokoluokkamäärittelyn mukaisille pk-yrityksille, yrityksen taloudellinen tila mukaan lukien arvio liiketoiminnan jatkuvuudesta sekä EU:n valtioneuvoston päätöksen mukainen ns. vaikeuksissa olevan yrityksen aseman tarkastelu, sillä kansallinen ja EU-lainsäädäntö tyypillisesti kieltää valtiontuen myöntämisen yritykselle, joka on ns. vaikeuksissa oleva yritys tai jolla ei ilman julkista tukea ole edellytyksiä jatkaa liiketoimintaansa.

Lisäksi yhtiö voi lausua näkemyksensä yritysten rahoitussuunnitelmien realistisuudesta suhteessa kasvu-, kansainvälistymis- ja kehittämissuunnitelmiin sekä arvioida yritysten markkinoille tarjoamien tai kehitettävien ratkaisujen kilpailuetua tavoitelluilla markkina-alueilla ja suhteessa muihin rahoitettaviksi esitettyihin hankkeisiin. Business Finlandille esitettyjä asiakkaiden hankkeita koskevat analyysit ja arviot yhtiö tallettaa Business Finlandin rahoitusjärjestelmiin, koska ne sisältävät yrityssalaisuuden piirissä olevaa tietoa, joka ei ole avoimesti jaettavissa muille yhteisen asiakastietojärjestelmän käyttäjäorganisaatioille.

Rahoituskeskuksen rahoituspäätösesityksen valmisteluvaiheessa rahoituskeskuksen palveluksessa olevan rahoitusasiantuntijan tehtävänä on tehdä johtopäätökset rahoitushakemuksen käsittelyä varten kerätystä tiedosta sekä laatia rahoitusesitys ja sen perustelut. Rahoituskeskuksen esittelijät ja päätöksentekijät voivat hyödyntää valmistelussa, esittelyssä ja päätöksenteossa yhtiön tuottamaa tietoa ja arvioita, mutta rahoituskeskuksella on yksimainen vastuu valmistella vastuulleen kuuluva rahoitusesitys ja päättää myönnettävästä rahoituksesta. Rahoituskeskuksen rahoitusasiantuntija eli rahoituskeskuksen rahoituspäätöksen esittelijävirkamies hyödyntää yhteisessä asiakastietojärjestelmässä olevia tietoja ja voi tarvittaessa pyytää yhtiöltä lisätietoja tai selvityksiä asiakastietojärjestelmässä oleviin tietoihin. Rahoituskeskuksen rahoitusasiantuntija tekee käytettävissä olevien tietojen perusteella johtopäätökset yrityksen hankkeen rahoitettavuudesta ja laatii rahoitusesityksen rahoituskeskuksessa tapahtuvaa päätöksentekoa varten. Rahoituskeskus vastaa käytettävissä olevan valtion talousarvion mukaisen rahoitusvaltuuden käytöstä vaikuttavuudeltaan parhaisiin kohteisiin, ja yhtiön tuottamien analyysien ja arvioiden tehtävä on tukea rahoituskeskusta tässä tehtävässä.

Käytännössä rahoituskeskus nimeää toimivaltaansa kuuluvalla rahoitushakemukselle rahoitusryhmän, jonka työtä johtaa rahoituskeskuksen palveluksessa oleva, rahoituspäätöksen esittelijänä toimiva rahoitusasiantuntija. Rahoitusasiantuntijan lisäksi rahoitusryhmään nimetään rahoituskeskuksen muita työntekijöitä (yritystalousasiantuntija, rahoitustarkastaja, rahoituskoordinaattori) ja yhtiön palveluksessa olevia henkilöitä (asiakasvastaava, ekosysteemivastaava, ohjelmapäällikkö). Rahoitushakemuksen päätösesitysvalmistelussa rahoitusryhmän rahoituskeskusta ja yhtiötä edustavat jäsenet tuottavat rahoituksen tietojärjestelmiin hakijaa ja esitettyä hanketta koskevan tiedon johtopäätösten ja rahoitusesityksen tekemistä varten. Tällöin yhtiön palveluksessa olevat henkilöt voivat myös esittää arvionsa ja näkemyksensä esitetyn hankkeen rahoituskelpoisuudesta osana toisen momentin ensimmäisen kohdan mukaisia tehtäviä. Yhtiön palveluksessa olevien henkilöiden esittämät arviot ja näkemykset perustuvat virkavastuulla hankittuun ja tuotettuun markkina-, asiakas- ja hanketietoon. Rahoituskeskuksen rahoituspäätöksen esittelystä vastaava rahoitusasiantuntija voi ottaa nämä yhtiön asiantuntijänäkömykset huomioon.

#### *Yhtiön suorittama asiakkaiden palvelutarpeiden kartoitus ja neuvonta*

*Uuden toisen momentin toisen kohdan* mukaan yhtiö tekee rahoituskeskuksen ja yhtiön asiakkaiden palvelutarpeiden kartoitusta sekä antaa rahoituskeskuksen ja yhtiön palveluita koskevaa neuvontaa. Yhtiön palveluksessa olevan henkilön tehdessä 14 §:ssä tarkoitettujen rahoituskeskuksen ja yhtiön päätösten valmisteluun liittyvää rahoituskeskuksen ja yhtiön asiakkaiden palvelutarpeiden kartoitusta sekä antaessa tähän liittyvää rahoituskeskuksen ja yhtiön palveluita koskevaa neuvontaa voidaan tehtävän arvioida olevan luonteeltaan julkinen hallintotehtävä. Tämän vuoksi näihin yhtiön tehtäviin ulotettaisiin virkavastuu ja vahingonkorvausvastuu esitettyä uuden 14 a §:n mukaisesti.

Yhtiön tarjoaman neuvonnan osana asiakkaille kerrotaan yhtiön, rahoituskeskuksen ja muiden Team Finland –verkoston toimijoiden tarjoamista yrityspalveluista ja palveluiden hakemisen edellytyksistä. Yhtiö voi kartoittaa asiakkaiden tarpeita julkisiin yrityspalveluihin ja ohjata asiakkaita sopivien julkisten yrityspalveluiden piiriin. Yhtiö vastaa myös Team Finland –verkoston ensivaiheen asiakasneuvonnasta ja palveluihin ohjaamisesta. Mikäli yhtiön suorittamassa neuvonnassa havaitaan, että yritys voisi hyötyä rahoituskeskuksen tarjoamasta rahoituksesta, yritys ohjataan rahoituskeskuksen palvelujen piiriin. Tarvittaessa yritys ohjataan samalla tavoin muiden Team Finland –toimijoiden tai yksityisten palveluiden piiriin.

Yhtiö antaa asiakkaille myös yksityiskohtaisempaa neuvontaa (ns. sparraus) avustamalla asiakkaita hanke-suunnitelmien tekemisessä esimerkiksi kertomalla rahoituspalvelun kriteereistä sekä tarjoamalla asiakkaille tietoa hankkeen kannalta relevanteista tiedon ja osaamisen lähteistä tai yhteistyökumppaneista esimerkiksi tutkimusorganisaatioissa Business Finlandille esitettyjen yritysten kasvu-, kansainvälistymis- ja kehittämissuunnitelmien näkökulmasta. Kerätyn asiakas- ja markkinatiedon perusteella yhtiön palveluksessa oleva henkilö voi esittää asiantuntija-arvion ja näkemyksen siitä, miten realistisia asiakkaiden tekemät suunnitelmat ovat suhteessa sen hetkiseen ja tulevaan markkinatilanteeseen ja miten yritys asemoituu tässä kentässä. Keskustellessaan asiakkaan kanssa yhtiön palveluksessa oleva henkilö voi esittää asiantuntijänäkemyksensä asiakkaan kasvuedellytyksistä ja niihin liittyvistä riskeistä, esimerkiksi asiakkaan resursseista, osaamiskapeikoista ja kokonaistaloudellisesta tilanteesta. Asiakkaan suunnitellessa tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohanketta yhtiön palveluksessa oleva henkilö voi keskustella asiakkaan kanssa hankkeen sisällöstä ja sen sopivuudesta rahoitettavaksi Business Finlandin rahoituskriteerien ja strategisten linjausten näkökulmasta. Toiminnan tavoitteena on parantaa hankkeiden laatua ja sitä kautta lisätä julkisen rahoituksen vaikuttavuutta.

Toimintamallissa on pyritty eriyttämään-rahoitukseen liittyvä esittely ja päätöksenteko asiakasneuvonnasta. Yhtiön tai rahoituskeskuksen rahoituksen myöntäminen ei riipu siitä, onko yritys saanut yhtiön tarjoamaa neuvontaa ennen rahoitushakemuksen vireillepanoa. Ilman ennakkoyhteydenottoa tai -neuvontaa jätetty hakemus käsitellään samalla tavalla kuin sellaisen yrityksen hakemus, joka on ennakkoon ollut yhteydessä ja saanut yhtiön tarjoamaa neuvontaa tai palvelutarpeiden kartoitusta. Yrityksiä kohdellaan rahoituspäätösten osalta yhdenvertaisin kriteerein. Rahoituskeskuksen ja yhtiön vastuulle kuuluvia rahoituspalveluita koskevat rahoitus-



hakemukset arvioidaan yhtenäisin, EU:n valtioneuvoston päätöksentekoon ja kansalliseen lainsäädäntöön perustuvien rahoituskeskuksen hyväksymisen kriteerein riippumatta siitä, ovatko asiakkaat olleet aikaisemmin yhtiön tai mahdollisesti muiden Team Finland –toimijoiden asiakkaina.

#### *Suomen valtion edustaminen kansainvälisissä organisaatioissa ja vastaavissa kansainvälisissä tehtävissä*

*Uuden toisen momentin kolmannen kohdan* mukaisesti rahoituskeskuksen palveluksessa olevien henkilöiden lisäksi yhtiön palveluksessa olevat henkilöt voivat toimia Suomen valtion nimettyinä edustajina kansainvälisten organisaatioiden hallintoelimissä ja vastaavissa kansainvälisissä tehtävissä. Rahoituskeskus vastaisi Business Finlandin tehtäväalueelle kuuluvasta Suomen edustamisesta kansainvälisissä organisaatioissa, mutta myös yhtiön palveluksessa oleva henkilö voisi toimia Suomen edustajana kansainvälisten organisaatioiden hallintoelimissä silloin, kun kyseisellä henkilöllä olisi tehtävässä tarvittavaa nimenomaista asiantuntemusta. Tällaisia kansainvälisiä organisaatioita ovat esimerkiksi Euroopan Unioni (EU) erityisesti tutkimus- ja innovaatiotoimintaan liittyen sekä Euroopan avaruusjärjestö (ESA). Kyseeseen voivat tulla myös erilaiset kansallisten organisaatioiden verkostot, kuten Eureka ja European Cooperation in Science and Technology (COST). Suomen edustajat nimittäisi tehtäviinsä pääsääntöisesti vastuuministeriö. Rahoituskeskus ohjaa ja valvoo Business Finland –lain mukaisesti myös näiden yhtiön tehtävien hoitamista.

Säännöksessä tarkoitetuissa tehtävissä yhtiön palveluksessa henkilöt edustaisivat Suomen valtiota. Tehtäviin kuuluisi Suomen kantojen valmistelu ja niiden esittäminen kansainvälisissä hallintoelimissä. Suomen kannan muodostamiseksi yhtiön palveluksessa olevan henkilön olisi kansallisesti konsultoitava riittävällä laajuudella rahoituskeskusta ja muita asiankuuluvia tahoja. Tyypillisesti Suomen valtion edustaminen kansainvälisessä organisaatiossa perustuu poikkihallinnollisessa yhteistyössä, kuten valtioneuvoston EU-jaostoissa, määritelyihin tavoitteisiin ja linjauksiin, joita Suomen kannan muodostuksessa tulee soveltaen noudattaa.

Koska kyseessä olisi Suomen valtion edustaminen ja päätöksentekoon osallistuminen kansainvälisen organisaation hallintoelimessä, voidaan tehtävän katsoa olevan luonteeltaan julkinen hallintotehtävä, jolloin tehtävän antamisesta yhtiön tehtäväksi on perustuslain 124 §:n mukaisesti säädettävä lailla. Tehtävien siirto yhtiön tehtäväksi olisi tarkoituksenmukaisuuskohdan osalta perusteltua ottaen huomioon yhtiön palveluksessa olevan henkilöstön laaja asiantuntemus kansainvälisissä organisaatioissa hoidettavien asioiden osalta ja yhtiöllä oleva asiakasrajapinnan asiantuntemus. Säännöksen kattamat yhtiön tehtävät määriteltäisiin tarkemmin valtioneuvoston asetuksessa.

Tyypillisiä yhtiön hoitamia edustustehtäviä olisivat EU:n tutkimuksen ja innovaatioiden puiteohjelman komiteajäsenyydet. EU:n tutkimuksen puiteohjelmissa Euroopan komission täytäntöönpanoa valvovat ja ohjelman täytäntöönpanossa avustavat jäsenvaltion edustajista muodostuvat komiteat. Komitean eri kokoonpanot käsittelevät vastuullaan olevan ohjelmaosion työohjelmaa ja sen toteutusta koskevat asiat (muun muassa ehdotuspyyntöjen sisältö, sovellettavat rahoitusjärjestelyt, sovellettavat arviointi- ja valintaperusteet, tietyn raja-arvon ylittävien toimien rahoitus). Pääsääntöisesti komiteat soveltavat toiminnassaan neuvoo-antavaa menettelyä, jossa komission on ennen täytäntöönpanotoimiaan konsultoitava komiteaa, mutta merkittävämmissä asioissa menettelytapana on tarkastelumenettely, jossa komitea joko hyväksyy tai hylkää komission suunnitteleman täytäntöönpanotoimen. Puiteohjelman komiteat käyttävät EU:n sille antamaa valtaa, mutta komiteoiden päätöksillä ei ole suoraa vaikutusta yksilöiden tai yhteisöjen velvoitteisiin tai etuihin. Komiteajäsenen velvollisuuksiin kuuluu komiteatyötä varten konsultoida oman alansa, taustaorganisaatioiden ja tiettyjen sidosryhmien asiantuntijoita. Komiteajäsenyyden perustuu hyvin vahvasti henkilön erityisosaamiseen, hänen henkilökohtaiseen korkeatasoiseen ammattitaitoonsa ja toimialaansa liittyvien suomalaistoimijoiden tuntemukseensa, minkä vuoksi tehtävän hoitaminen yhtiössä olisi perusteltua.

Muita itsenäisiä, julkiseksi hallintotehtäväksi katsottavia edustustehtäviä, joihin ei kuitenkaan voida katsoa liittyvän julkisen vallan käyttöä, ovat esimerkiksi Eureka ja Nordic Innovationin hallintotyöhön osallistuminen. Näissä Suomen edustajan tehtäviin kuuluu muun muassa viedä päätöksenteon pohjaksi näkemys Suomen

kannasta koskien organisaation toimintaa mukaan lukien rahoitushakujen sisältöä ja perustuen tarkoituksenmukaiseen kansalliseen konsultaatioon käsiteltävistä asioista. Vastaava rooli on edustajalla COST:ssa, mutta tässä edustajalla on myös itsenäinen valta käyttää nimitysvaltaa sen osalta, kuka Suomesta on mukana hankkeessa. Tämän nimitysvallan osalta merkitys ja rahallinen arvo ovat kuitenkin varsin vähäiset, noin 10 000 euroa.

Yhtiön palveluksessa olevat henkilöt voisivat myös toimia rahoituskeskuksen valtuuttamina Business Finlandin edustajina kansainvälisten organisaatioiden hallintoelimityksissä, joissa edustaudutaan taustaorganisaation eikä Suomen valtion nimissä.

Yhtiön palveluksessa oleva henkilö voisi lisäksi toimia nimettynä asiantuntijana sellaisissa kansainvälisten organisaatioiden hallintoelimityksissä, joissa ainoastaan rahoituskeskuksen virkamies voi edustaa Suomea. Näihin asiantuntijatehtäviin ei välttämättä sisältyisi julkisen hallintotehtävän elementtejä. Esimerkiksi EU:n tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmassa nimettävät kansalliset yhteyshenkilöt (National Contact Point, NCP) hoitaisivat tällaisia tehtäviä osana komission ja jäsenmaiden välistä neuvonta- ja tiedonvälitysjärjestelmää. Euroopan komission suuntaan näillä kansallisilla yhteishenkilöillä on asiantuntija-alueellaan neuvoa-antava rooli.

Rahoituskeskuksen palveluksessa oleva virkamies edustaisi Suomea kansainvälisten organisaatioiden hallintoelimityksissä aina, kun edustamiseen sisältyy merkittävää julkisen vallan käyttöä. Tällaisena voitaisiin pitää edustautumista kansainvälisen organisaation hallintoelimityksessä sen tehdessä rahoitusta koskevia tai muita vastaavallaisia päätöksiä, päättäessä kansainvälisen organisaation tehtävistä, keskeisistä säännöksistä tai niiden toimeenpanosta tai päättäessä organisaation budjetista ja jäsenmaiden rahoitusosuuksista tai painoarvoltaan näistä vastaavista seikoista. Edellä mainitun kaltaisten tehtävien voidaan katsoa sisältävän merkittävää julkisen vallan käyttöä, jota ei perustuslain 124 §:n mukaan voida siirtää yhtiölle.

Esimerkiksi Euroopan avaruusjärjestön neuvostossa päätetään järjestön budjetista ja jäsenmaiden vuosittaisista rahoitusosuuksista, järjestön sisäisistä hallintosäännöistä sekä ESA:n ohjelmien toteuttamista koskevista säännöistä, ohjelmien priorisoinnista ja ohjelmien päättämisestä. ESA:n teollisuuspolitiinen komitea puolestaan määrittelee järjestön teollisuuspolitiikkaa ja tekee päätöksiä ESA:n jäsenmaiden teollisuuden kanssa tekemistä sopimuksista. Koska edellä todetut päätökset kohdistuvat julkisten varojen käyttöön ja ohjaavat merkittäväällä tavalla kansainvälisen organisaation toimintaa, kyse on merkittävästä julkisen vallan käytöstä, jota ei voi siirtää rahoituskeskukselta yhtiöön.

**12 §.** *Yhtiön taloudellinen toiminta.* Esityksessä täsmennettäisiin yhtiön toiminnan luonnetta koskevaa 12 §:ää toteamalla lisäksi, että yhtiö ei harjoita taloudellista toimintaa. Täsmennyksellä ei muutettaisi yhtiön toiminnan luonteen tai laajuuden määrittelyä verrattuna voimassaolevaan säännökseen. Yhtiön tehtävät liittyvät elinkeino- ja innovaatiopolitiikan toimeenpanotehtäviin (HE 158/2017 vp, s. 36 ja 37).

EU:n valtiontukisääntelyn vakiintuneen tulkinnan mukaisesti yksikön taloudellisella toiminnalla tarkoitetaan tavaroiden ja palveluiden tarjoamista tietyillä markkinoilla. Toiminnan taloudellinen luonne ei kuitenkaan riipu siitä, onko yksikön tavoitteena tuottaa voittoa, vaan myös voittoa tavoittelemattomat yksiköt voivat harjoittaa taloudellista toimintaa (komission tiedonanto Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettusta valtiontuen käsitteestä, 2016/C 262/01, s. 4). Säännöksen täsmäntäminen vastaisi tätä tulkintaa.

Eduskunta on Business Finland –lakia koskevan hallituksen esityksen (HE 158/2017 vp) käsittelyn yhteydessä nimenomaisesti edellyttänyt, että yhtiön toimialaa ja tehtäviä täsmennetään valtioneuvoston asetuksessa, jotta yhtiön tarjoamat palvelut eivät laajene sellaisiin palveluihin, joita on tarjolla kilpailuilla markkinoilla.

**13 §.** *Rahoituskeskuksen ja yhtiön välinen palvelusopimus.* Rahoituskeskuksen ja yhtiön palvelusopimusta koskevan pykälän ensimmäistä momenttia täsmennettäisiin siten, että säännöksessä yksilöitäisiin ne säännök-

set, joissa määritellään yhtiön tehtävät. Näihin 11 §:ssä sekä 14 §:n 2-4 momentissa säädettyihin yhtiön tehtäviin perustuvat toimenpiteet määritellään palvelusopimuksessa. Voimassaolevassa säännöksessä viitataan vain yleisesti yhtiön lakisääteisiin tehtäviin viittaamatta yksittäisiin yhtiön tehtäviä koskeviin säännöksiin.

Ensimmäiseen momenttiin lisättäisiin myös nimenomainen, luonteeltaan informatiivinen säännös, jonka perusteella luonteeltaan avustavien ja teknisten julkisten hallintotehtävien siirto yhtiöön olisi mahdollista sopimukseen perustuen eli perustuslain 124 §:n tarkoittamalla tavalla lain nojalla.

Muutosten tarkoituksena ei ole muuttaa palvelusopimuksen tarkoitusta tai kattavuutta. Palvelusopimus on Business Finlandin sisäinen asiakirja, jossa sovitaan vuosittain yhtiön hoitamien lakisääteisiin tehtäviin liittyvät toimenpiteet ja niistä rahoituskeskuksen yhtiölle maksama korvaus.

**14 §. Rahoituspäätökset.** Pykälän *ensimmäistä momenttia* täsmennettäisiin viittaamalla valtiontuen sijaan valtionavustuksiin. Rahoituskeskus voi myöntää myös valtionavustuksia, joihin ei sisälly valtiontukea, esimerkiksi julkisille organisaatioille.

Voimassaolevan *toisen momentin* mukaan rahoituskeskuksen lisäksi myös yhtiö voi tehdä valtionavustuslaissa tarkoitettuja, de minimis -ehtoisia valtiontuen myöntö-, muutos- ja maksatuspäätöksiä joiden arvo ei ylitä 100 000 euroa. Esityksessä täsmennettäisiin säännöksen mukaisen valtionavustuksen euromääräisen 100 000 euron enimmäismäärän määritelmää siten, että yhtiö voisi tehdä päätöksiä, joiden arvo ei yksittäisen päätöksen osalta ylitä 100 000 euroa yhtä yritystä kohden.

Yhtiön myöntämät valtionavustukset ovat EU:n valtiontukisääntelyn osalta ns. de minimis –ehtoisia, eli yhtiön valtionavustusten myöntäminen perustuu Euroopan komission antamaan ns. de minimis –asetukseen (komission asetus (EU) N:o 1407/2013 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen). De minimis -avustusta koskeva myöntöpäätös tehdään Business Finlandissa aina yrityskohtaisesti. Myönnetyn rahoituksen enimmäismäärän määritelmä, yksittäisen päätöksen osalta enintään 100 000 euroa yhtä yritystä kohden, vastaisi myös de minimis –asetuksen säännöksiä ja vakiintunutta tulkintaa. Vakiintuneen EU-sääntelyn tulkinnan mukaan samaan hankkeeseen kohdistuvaa de minimis –ehtoista valtionavustusta ei myöskään voida keinoitekoisesti pilkkoa. Siten ei olisi sallittua, että yhtiön yritykselle myöntämän yksittäisen avustuksen määrä alittaisi lain enimmäismäärän 100 000 euroa, mutta erillisillä päätöksillä samalle yritykselle samalle hankkeelle myönnettävien avustusten yhteismäärä ylittäisi tämän enimmäismäärän. Lisäksi de minimis -asetuksen mukaan jäsenvaltion yhdelle yritykselle myöntämän vähämerkityksisen tuen yhteismäärä ei saa olla yli 200 000 euroa minkään kolmen peräkkäisen verovuoden jakson aikana, mikä osaltaan rajaa yhdelle yritykselle myönnettävien kaikkien de minimis –ehtoisten avustusten enimmäismäärää.

Toiseen momenttia muutettaisiin myös siten, että yhtiön toimihenkilöiden sijasta viitattaisiin yhtiön palveluksessa oleviin henkilöihin. Valtiontuen sijasta viitattaisiin valtionavustukseen.

Pykälään lisättäisiin *uusi kolmas momentti*, jonka mukaan rahoituskeskuksen lisäksi myös yhtiö voisi tarvittaessa tehdä elinkeino- ja ympäristöpoliittisiin tukiin liittyviä valtionavustuksen myöntö-, maksatus- ja muotuspäätöksiä 14 §:n 2 momentin mukaisesti eli ns. de minimis –ehtoisia valtionavustuspäätöksiä enintään 100 000 euroon asti. Voimassaolevan lain mukaan elinkeino-, energia- ja ympäristöpoliittisia tukia koskevat päätökset tekee rahoituskeskus. Rahoituskeskus myöntää nykyisin energiatukia sekä elinkeino- ja ympäristöpoliittisista tuista de minimis –ehtoisia avustuksia yritysten materiaalikatselemusten toteuttamiseen. Materiaalikatselemusten osalta kyseessä ovat arvoltaan vähäiset tuet, joiden myöntäminen olisi tarkoituksenmukaista mahdollistaa tehtäväksi yhtiössä.

Vuoden 2020 aikana covid-19 -pandemia on aiheuttanut äkillisen ja ennalta-arvaamattoman laajan häiriötilan yhteiskuntaan, ja pandemian vuoksi tehdyt rajoitustoimet ovat vaikuttaneet merkittävästi myös yrityksiin ja

niiden toiminta-, kasvu- ja kehittämismahdollisuuksiin. Äkillisesti muuttuneessa toimintaympäristössä yritykset ovat tarvinneet tukea toimintaedellytystensä turvaamiseksi ja toimintansa uudelleen suuntaamiseksi. Covid-19 –pandemiaan liittyvien yritystukien osalta on valmisteluvaiheissa ollut esillä myös toteuttamisvaihtoehto, jonka mukaan Business Finland olisi voinut koronatilanteen takia vaikeuksiin joutuneille yrityksille jo myöntämiensä kehittämisavustusten lisäksi myöntää kyseisessä tilanteessa oleville yrityksille myös luonteeltaan yleistä kustannustukea yritysten kiinteiden ja palkkakustannusten kattamiseksi. Uudella säännöksellä mahdollistettaisiin tulevaisuudessa tarvittaessa esimerkiksi tämän kaltaisten luonteeltaan elinkeinopoliittisten tukien myöntäminen rahoituskeskuksen lisäksi myös yhtiön toimesta 14 §:n 2 momentin ja tukimuotoa koskevan erityisen sääntelyn mukaisesti.

Rahoituskeskus myöntää energiatukia energiatuen myöntämisen yleisistä ehdoista vuosina 2018–2022 annetun valtioneuvoston asetuksen (1098/2017) nojalla silloin, kun avustettavan hankkeen hyväksyttävät kustannukset eivät ylitä 5 000 000 euroa tai uuteen teknologiaan liittyvien hankkeiden osalta 1 000 000 euroa. Arvoltaan tämän ylittävät avustukset myöntää työ- ja elinkeinoministeriö. Energiatuista vain pieni osa myönnetään de minimis –ehtoisena, eikä energiatukien myöntämisen mahdollistamista rahoituskeskuksen lisäksi myös yhtiön toimesta ole pidetty tarkoituksenmukaisena sisällyttää esitykseen.

Takaisinperintää, maksatuksen keskeytystä, maksatuksen lopettamista ja tuen saajiin kohdistuvia tarkastuksia koskevaa nykyistä *neljättä momenttia* täsmennettäisiin siten, että valtiontuen sijasta viitattaisiin rahoituskeskuksen osalta valtionavustukseen ja valtiontukeen sekä yhtiön osalta valtionavustukseen. Rahoituskeskus päättäisi lisäksi myöntämänsä lainan määräämisestä takaisinmaksettavaksi.

Pykälän *viides momentti* esitetään kumottavaksi. Yhtiön työntekijän rikosoikeudellisesta virkavastuusta esitetään säädettäväksi uuden 14 a §:n 2 momentissa.

**14 a §.** *Hallinnon yleislakien noudattaminen sekä yhtiön palveluksessa olevan virkavastuu ja vahingonkorvausvastuu.* Pykälän ensimmäisessä momentissa säädettäisiin yhtiön velvollisuudesta noudattaa hallinnon yleislakeja. Oikeusturvan ja hyvän hallinnon vaatimukset koskevat ennen muuta julkiseen hallintotehtävään liittyvää päätöksentekoa. Tällöin on kiinnitettävä huomiota muun muassa yhdenvertaisuuteen, yksilön kielellisiin perusoikeuksiin, oikeuteen tulla kuulluksi, vaatimukseen päätösten perustelemisesta ja oikeuteen hakea muutosta. Oikeusturvan ja hyvän hallinnon vaatimuksia on yleisesti tulkittava yhteydessä perustuslain 21 §:ään, joka käsittelee oikeusturvaa, ja muihin perusoikeussäännöksiin. Ehdotetun uuden pykälän 1 momentin ensimmäisen virkkeen mukaan, yhtiön palveluksessa olevien henkilöiden hoitaessa julkisia hallintotehtäviä, on noudatettava, mitä hallintolaissa (434/2003), kielilaissa (423/2003), saamen kielilaissa (1086/2003), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), tietosuojalaissa (1050/2018) ja sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Säännös on luonteeltaan lähinnä informatiivinen, sillä viittausta hallinnon yleislakeihin ei enää nykyisin ole perustuslain 124 §:n takia välttämätöntä sisällyttää lakiin, koska hallinnon yleislakeja sovelletaan niiden sisältämien soveltamisalaa, viranomaisten määritelmää tai liikelaitosten kielellisiä palveluita ja yksityisen kielellistä palveluvelvollisuutta koskevien säännösten nojalla myös yksityisiin niiden hoitaessa julkisia hallintotehtäviä (PeVL 27/2014 vp, s. 2–3, PeVL 5/2014 vp, s. 4, PeVL 23/2013 vp, s. 3/II, PeVL 10/2013 vp, s.2/II, PeVL 37/2010 vp, s. 5/I, PeVL 13/2010 vp, s. 3/II, PeVL 42/2005 vp, s. 3/II). Sovellettavien lakien luettelon sisällyttämiselle erilliseen pykälään ei toisaalta ole myöskään perustuslaista aiheutuvaa estettä, jos luettelo on kattava.

*Toinen momentti* koskisi yhtiön palveluksessa olevaan henkilöön sovellettavaa rikosoikeudellista virkavastuuta hänen suorittaessaan julkiseksi hallintotehtäväksi katsottavaa tehtävää. Voimassaolevan lain rahoituspäätöksiä koskevan 14 §:n 5 momentin mukaan yhtiön palveluksessa olevaan henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tässä laissa säädettyjä julkisia hallintotehtäviä. Tämän säännöksen on kuitenkin voitu tulkita liittyvän vain yhtiön 14 §:n 2 momentin nojalla tekemiin rahoituspäätöksiin liittyviin julkisiin hallintotehtäviin. Käytännön toiminnassa on siten osin ollut epäselvyyttä

siitä, mihin tehtäviin yhtiön palveluksessa olevien henkilöiden rikosoikeudellinen virkavastuu kohdistuu. Selkeyden vuoksi yhtiön palveluksessa olevan henkilön virkavastuusta esitetään säädettäväksi uudessa säännöksessä.

Säännös sisältäisi nykyistä 14 §:n 5 momenttia vastaavan säännöksen, jonka mukaan yhtiön rahoituspäätösten esittelijöihin ja päätöksentekijöihin sovellettaisiin rikosoikeudellista virkavastuuta. Tämän lisäksi virkavastuuta koskevaa sääntelyä sovellettaisiin yhtiön palveluksessa olevaan henkilöön hänen hoitaessaan 11 §:n 2 momentissa määriteltyjä julkisia hallintotehtäviä.

*Kolmas momentti* koskisi vahingonkorvausvastuuta. Yhtiölle lain mukaan kuuluvan julkisen hallintotehtävän hoitamisesta aiheutuneen vahingon korvaamista arvioidaan vastaavasti kuin vahinko olisi aiheutunut viranomaisen toiminnassa. Vahingonkorvauslain 3 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan julkisyhteisö on velvollinen korvaamaan julkista valtaa käytettäessä virheen tai laiminlyönnin johdosta aiheutuneen vahingon. Sama korvausvelvollisuus on muulla yhteisöllä, joka lain, asetuksen tai lakiin sisältyvän valtuutuksen perusteella hoitaa julkista tehtävää. Yhteisön korvausvastuun syntymisen edellytyksenä on vahingonkorvauslain 3 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan, että toimen tai tehtävän suorittamiselle sen laatu ja tarkoitus huomioon ottaen kohtuudella asetettavia vaatimuksia ei ole noudatettu.

**15 §. Muutoksenhaku rahoituskeskuksen päätökseen ja yhtiön valtiontukiasiassa tekemään päätökseen.** Pykälää täsmennettäisiin viittaamalla yhtiön osalta 14 § pykälässä säädettyihin päätöksiin. Lisäksi voimassaolevaa muutoksenhakua koskevaa 15 §:ää muutettaisiin ottaen huomioon, että muutoksenhausta hallintotuomioistuinta säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019), joka on tullut voimaan 1.1.2020. Uudella lailla on kumottu hallintolainkäyttölaki (586/1996).

## **8 Lakia alemman asteinen sääntely**

Business Finlandia koskevan lainsäädännön tarkistamisen yhteydessä valmistellaan myös tarvittavat muutokset Innovaatorahoituskeskus Business Finlandia ja Business Finland –nimisestä osakeyhtiöstä annettuun valtioneuvoston asetukseen (1147/2017).

## **9 Voimaantulo**

Ehdotetaan, että laki tulee voimaan keväällä 2021.

## **10 Toimeenpano ja seuranta**

Työ- ja elinkeinoministeriö ohjaa ja valvoo esitettävien muutosten täytäntöönpanoa osana lakiin perustuvaa ohjaus- ja valvontatehtäväänsä. Business Finland –organisaatiosta on tarkoitus myös suorittaa ulkoinen arviointi, jossa tarkastellaan vuoden 2018 alussa toimintansa aloittaneen organisaation toimivuutta ja vaikuttavuutta.

## **11 Suhde muihin esityksiin**

### **11.1 Esityksen riippuvuus muista esityksistä**

---

### **11.2 Suhde talousarvioesitykseen**

---

## 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Esityksellä on kytkentä perustuslain 124 §:ssä tarkoitettuihin edellytyksiin siirtää julkisia hallintotehtäviä muulle kuin viranomaiselle. Perustuslain 124 §:n mukaan julkinen hallintotehtävä voidaan antaa muulle kuin viranomaiselle vain lailla tai lain nojalla ja vain, jos se on tarpeen tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi eikä vaaranna perusoikeuksia, oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä voidaan kuitenkin antaa vain viranomaiselle.

Julkisella hallintotehtävällä viitataan perustuslaissa verraten laajaan hallinnollisten tehtävien kokonaisuuteen, johon kuuluu esimerkiksi lakien toimeenpanoon sekä yksityisten henkilöiden ja yhteisöjen oikeuksia, velvollisuuksia ja etuja koskevaan päätöksentekoon liittyviä tehtäviä (HE 1/1998 vp). Julkiset hallintotehtävät voivat kuitenkin olla luonteeltaan myös tosiasiallista hallintotoimintaa tai operatiivista ja teknisluonteista toimintaa, jotka eivät sisällä itsenäiseen harkintaan perustuvaa julkisen vallan käyttöä (PeVL 16/2002 vp, PeVL 47/2005 vp). Business Finlandissa yhtiön suorittamia markkina-, asiakas- ja hanketietojen keräämistä, arviointia, analysointia ja selvityksiä koskevia tehtäviä voitaisiin pitää tällaisina julkisina hallintotehtävinä silloin, kun niiden sisältämää tietoa käytetään rahoitushakemusten käsittelyssä ja päätöksenteossa. Vastaavasti palveluita koskeva neuvontaa ja asiakkaiden palvelutarpeiden kartoitusta koskevia tehtäviä, kun ne liittyvät rahoituskeskuksen ja yhtiön rahoituspäätösten valmisteluun, sekä Suomen edustamista kansainvälisissä organisaatioissa voidaan pitää julkisina hallintotehtävinä.

Merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä voidaan antaa vain viranomaiselle. Perustuslakivaliokunta on katsonut, että muulle kuin viranomaiselle voidaan antaa merkittävän julkisen vallan käyttöön *liittyvä* tehtävä, jos tehtävä on luonteeltaan viranomaisesta avustava ja tämä on tarkoituksenmukaista tehtävien hoitamisen edellyttämän erityisosaamisen vuoksi (PeVL 46/2001 vp, PeVL 30/2010 vp). Yksityiselle on siten mahdollista antaa tehtäviä, jotka liittyvät julkisen vallan käyttöön, edellyttäen, että huolehditaan siitä, että yksityiselle ei anneta itsenäiseen harkintaan perustuvaa oikeutta tehdä tällaisia toimenpiteitä ja että yksityisen toimivalta ja tehtävät määritellään tarkasti niin, että kyse on selvästi viranomaisen toimintaa avustavista tehtävistä. Lisäksi tehtävän antaminen viranomaisen ulkopuolelle katsotaan tarkoituksenmukaiseksi, koska yksityisellä on sellaista erityisosaamista, jota viranomaisella ei riittävässä määrin ole.

Business Finlandin toiminnassa yhtiö hoitaa erityisesti asiakasrajapintaan liittyviä tehtäviä. Tästä syystä yhtiöllä voidaan katsoa olevan sellaista erityisosaamista markkinoista ja asiakkaista, jota rahoituskeskuksella ei ole mutta jota rahoituskeskus tarvitsee rahoitustoimintaansa ja -päätöksiään varten. Yhtiöllä on myös laaja kansainvälinen verkosto, jonka erityisosaamista on tarkoituksenmukaista hyödyntää myös rahoituskeskuksessa. Valmistellessaan ja tehdessään rahoituspäätöksiä rahoituskeskuksen olisi siten tarpeen voida hyödyntää yhtiön tekemiä analyysejä, arviointeja ja selvityksiä asiakkaista, markkinoista ja hankkeista päätösharkinnan apuna. Rahoituskeskuksen esittelijän on huolehdittava käsiteltävänä olevan asian valmistelusta, ja yhtiön tuottamat edellä todetut tiedot ovat sellaista tietoa, joita esittelijä tarvitsee päätösvalmistelussa. Yhtiön työntekijä voisi osana edellä todettuja tehtäviä myös esittää johtopäätöksensä ja näkemyksensä siitä, onko asiakasyrityksen hankesuunnitelma uskottava ottaen huomioon markkinatilanne, yritykset kansainvälistymisvalmiudet ja ekosysteemin tarpeet. Päätösvalta säilyisi kuitenkin itsenäisesti rahoituskeskuksella.

Esityksen mukaan rahoituskeskuksen lisäksi myös yhtiö voisi tarvittaessa tehdä elinkeino- ja ympäristöpoliittisiin tukiin liittyviä valtionavustuksen myöntö-, maksatus- ja muutospäätöksiä 14 §:n 2 momentin mukaisesti eli ns. de minimis -ehtoisia valtionavustuspäätöksiä enintään 100 000 euroon asti. Yhtiön tekemät päätökset perustuisivat lakiin ja kyseisiä tukimuotoja koskevaan sääntelyyn. Tehtävän siirtäminen yhtiöön tältä osin olisi tarkoituksenmukaista, koska ratkaisu parantaisi yrityksille tarjottavaa pienimuotoisempaa palvelua ja nopeutaisi erityisesti pieniä hankkeita koskevaa päätöksentekomenettelyä.

Perustuslakivaliokunta on painottanut vakiintuneessa lausuntokäytännössä, että tarkoituksenmukaisuusvaatimus on oikeudellinen edellytys, jonka täytyminen jää tapauskohtaisesti arvioitavaksi (PeVL 44/2016 vp,

PeVL 16/2016 vp, PeVL 12/2014 vp). Perustuslakivaliokunta on arvioidessaan tarkoituksenmukaisuuskriteerin täyttymistä kiinnittänyt huomiota muun muassa tehtävissä tarvittavaan erityisosaamiseen tai resursseihin (PeVL 29/2013 vp, PeVL 37/2010 vp).

Edellytyksenä julkisen hallintotehtävän antamiselle muulle kuin viranomaiselle on perustuslain 124 §:n mukaan lisäksi se, ettei hallintotehtävän antaminen saa vaarantaa perusoikeuksia, oikeusturvaa eikä muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Säännös korostaa sen perustelujen mukaan julkisia hallintotehtäviä hoitavien henkilöiden koulutuksen ja asiantuntemuksen merkitystä sekä sitä, että näiden henkilöiden julkisen valvonnan on oltava asianmukaista (HE 1/1998). Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännössä on katsottu, että oikeusturvan ja hyvän hallinnon vaatimusten toteutumisen varmistaminen edellyttää muun muassa, että asian käsittelyssä noudatetaan hallinnon yleislakeja ja että asioita käsittelevät toimivat virkavastuulla käyttäessään julkista valtaa (PeVL 33/2004 vp, PeVL 46/2002 vp). Tavaksi on tullut sääntelykokonaisuuden kannalta loogisesti ja tyhjentävästi ottaa informatiivinen viittaus vahingonkorvauslain soveltamiseen tapauksissa, joissa julkisen vallan käyttöä sisältävä tehtävä perustuslain 124 §:n mukaisesti annetaan lailla tai lain nojalla muulle kuin viranomaiselle. Rikosoikeudellisesta virkavastuusta ja vahingonkorvauksesta säädettäisiin lain 14 a §:ssä. Pykälässä täsmennettäisiin, että rikosoikeudellinen virkavastuu soveltuisi tiettyihin, pykälässä määriteltäviin tehtäviin.

Edellä esitetyn perusteella hallitus toteaa, että ehdotukseen liittyy perustuslain säännösten toteutumisen kannalta periaatteellisesti tärkeitä kysymyksiä esitykseen sisältyvien julkisen hallintotehtävien osakeyhtiöön tapahtuvien siirtojen vuoksi. Hallitus katsoo kuitenkin, että esitys voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

*Ponsi*

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

## **Laki**

### **Innovaatorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland –nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*kumotaan* lain 14 §:n 5 momentti,  
*muutetaan* lain 12 §, 13 §:n 1 momentti, 14 §:n 1, 2 ja 4 momentti sekä 15 §  
sekä  
*lisätään* uusi 11 §:n 2 momentti, 14 §:n 3 momentti ja 14 a § seuraavasti:

#### 11 §

##### *Yhtiön tehtävät*

Yhtiön tehtävänä on edistää:

- 1) yritysten kykyä kehittää ja kaupallisesti hyödyntää innovaatioita ja uutta teknologiaa sekä uusien innovatiivisten yritysten ja liiketoimintojen syntymistä;
- 2) elinkeinoelämän uudistumista tukevaa tutkimus- ja kehitystoimintaa;
- 3) yritysten keskinäistä sekä niiden ja julkisyhteisöjen ja tutkimusorganisaatioiden välistä yhteistyötä;
- 4) suomalaisten yritysten ja tutkimuksen kansainvälistymistä ja viennin kasvua ja yritysten kansainväliseen liiketoimintaan liittyvää osaamista;
- 5) ulkomaisten investointien ja pääomasijoitusten kohdistamista Suomeen;
- 6) ulkomailta Suomeen suuntautuvan matkailun kasvua ja kehittämistä.

Yhtiön julkisia hallintotehtäviä ovat:

- 1) 14 §:ssä tarkoitettujen rahoituskeskuksen ja yhtiön päätösten valmisteluun liittyvä, markkinoita sekä rahoituskeskuksen ja yhtiön asiakkaita ja näiden hankkeita koskevien tietojen kerääminen, arviointi ja analysointi sekä edellä tarkoitettuihin tietoihin liittyvien selvitysten tekeminen;
- 2) 14 §:ssä tarkoitettujen rahoituskeskuksen ja yhtiön päätösten valmisteluun liittyvä rahoituskeskuksen ja yhtiön asiakkaiden palvelutarpeiden kartoittaminen sekä rahoituskeskuksen ja yhtiön palveluita koskevan neuvonnan antaminen;
- 3) Suomen edustaminen kansainvälisissä organisaatioissa ja vastaavissa kansainvälisissä tehtävissä.

Yhtiön tehtävistä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

#### 12 §

##### *Yhtiön taloudellinen toiminta*



Yhtiö ei harjoita luonteeltaan taloudellista toimintaa eikä yhtiön toiminnan tarkoituksena ole voiton tuottaminen. Yhtiön mahdollinen voitto käytetään kokonaisuudessaan yhtiön tehtävien mukaiseen toimintaan.

### 13 §

#### *Rahoituskeskuksen ja yhtiön välinen palvelusopimus*

Rahoituskeskus ja yhtiö tekevät vuosittain palvelusopimuksen, jossa määritellään yhtiön 11 §:ssä sekä 14 §:n 2-4 momentissa määriteltyihin tehtäviin perustuvat toimenpiteet ja todetaan niistä sille vuosittain maksettava korvaus. Palvelusopimuksen perusteella voidaan siirtää yhtiölle luonteeltaan avustavia tai teknis-hallinnollisia julkisia hallintotehtäviä.

Palvelusopimukseen liitetään suunnitelma rahoituskeskuksen ja yhtiön tulevan nelivuotiskauden toiminnasta.

### 14 §

#### *Rahoituspäätökset*

Rahoituskeskus toimii valtionapuviranomaisena ja tekee valtionavustuslaissa tarkoitettuja valtionavustuksen myöntö-, muutos- ja maksatuspäätöksiä, sekä valtion lainanannosta sekä valtioneuvoston ja valtioneuvoston asetuksella (449/1988) tarkoitettuja lainapäätöksiä. Päätöksistä annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Rahoituskeskuksen lisäksi myös yhtiö voi tehdä valtionavustuslaissa tarkoitettuja, de minimis -ehtoisia valtionavustuksen myöntö-, muutos- ja maksatuspäätöksiä joiden arvo ei yksittäisen päätöksen osalta ylitä 100 000 euroa yhtä yritystä kohden. Menettelystä sekä päätöksentekoon osallistuvien yhtiön palveluksessa olevien henkilöiden ja esittelijän määräämisestä annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Rahoituskeskuksen lisäksi myös yhtiö voi tehdä elinkeino- ja ympäristöpoliittisiin tukiin liittyviä 2 momentin mukaisia päätöksiä.

Rahoituskeskus ohjaa ja valvoo yhtiön rahoitustoimintaa. Yhtiö valvoo myöntämänsä valtionavustuksen käyttöä.

Rahoituskeskus päättää rahoituskeskuksen myöntämän valtionavustuksen ja valtioneuvoston sekä yhtiön myöntämän valtionavustuksen takaisinperinnästä, maksatuksen keskeytyksestä, maksatuksen lopettamisesta sekä tuen saajiin kohdistuvista tarkastuksista. Rahoituskeskus päättää myöntämänsä lainan määräämisestä takaisinmaksettavaksi.

(kumotaan)

## 14 a §

### *Hallinnon yleislakien noudattaminen sekä yhtiön palveluksessa olevan virkavastuu ja vahingonkorvausvastuu*

Yhtiön on tässä laissa tarkoitettuja julkisia hallintotehtäviä hoitaessaan noudatettava, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003), hallintolaissa (434/2003), kielilaissa (423/2003), saamen kielilaissa (1086/2003) ja tietosuojalaissa (1050/2018) säädetään.

Yhtiön palveluksessa olevaan henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan 11 §:n 2 momentissa sekä 14 § 2 – 4 momentissa tarkoitettuja tehtäviä.

Yhtiön 11 §:n 2 momentissa sekä 14 § 2 – 4 momentissa tarkoitettujen tehtävien hoidossa aiheutuneen vahingon korvaamisesta on voimassa, mitä julkisyhteisön ja virkamiehen korvausvastuusta sekä virkatoimessa aiheutuneen vahingon korvaamisesta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

## 15 §

### *Muutoksenhaku rahoituskeskuksen päätökseen ja yhtiön 14 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettussa asiassa tekemään päätökseen*

Rahoituskeskuksen päätökseen ja yhtiön 14 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettussa asiassa tekemään päätökseen saa siihen tyytymätön asianosainen hakea oikaisua rahoituskeskukselta. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . \_\_\_\_\_

Helsingissä x.x.2020

**Pääministeri**

**Sanna Marin**

Elinkeinoministeri Mika Lintilä



## **Laki**

### **Innovaatorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland –nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*kumotaan* lain 14 §:n 5 momentti,  
*muutetaan* lain 12 §, 13 §:n 1 momentti, 14 §:n 1, 2 ja 4 momentti sekä 15 §  
sekä  
*lisätään* uusi 11 §:n 2 momentti, 14 §:n 3 momentti ja 14 a § seuraavasti:

#### *Voimassa oleva laki*

#### *Ehdotus*

##### 11 § *Yhtiön tehtävät*

Yhtiön tehtävänä on edistää:

- 1) yritysten kykyä kehittää ja kaupallisesti hyödyntää innovaatioita ja uutta teknologiaa sekä uusien innovatiivisten yritysten ja liiketoimintojen syntymistä;
- 2) elinkeinoelämän uudistumista tukevaa tutkimus- ja kehitystoimintaa;
- 3) yritysten keskinäistä sekä niiden ja julkisyhteisöjen ja tutkimusorganisaatioiden välistä yhteistyötä;
- 4) suomalaisten yritysten ja tutkimuksen kansainvälistymistä ja viennin kasvua ja yritysten kansainväliseen liiketoimintaan liittyvää osaamista;
- 5) ulkomaisten investointien ja pääomasijoitusten kohdistamista Suomeen;
- 6) ulkomailta Suomeen suuntautuvan matkailun kasvua ja kehittämistä.

##### 11 § *Yhtiön tehtävät*

Yhtiön tehtävänä on edistää:

- 1) yritysten kykyä kehittää ja kaupallisesti hyödyntää innovaatioita ja uutta teknologiaa sekä uusien innovatiivisten yritysten ja liiketoimintojen syntymistä;
- 2) elinkeinoelämän uudistumista tukevaa tutkimus- ja kehitystoimintaa;
- 3) yritysten keskinäistä sekä niiden ja julkisyhteisöjen ja tutkimusorganisaatioiden välistä yhteistyötä;
- 4) suomalaisten yritysten ja tutkimuksen kansainvälistymistä ja viennin kasvua ja yritysten kansainväliseen liiketoimintaan liittyvää osaamista;
- 5) ulkomaisten investointien ja pääomasijoitusten kohdistamista Suomeen;
- 6) ulkomailta Suomeen suuntautuvan matkailun kasvua ja kehittämistä.

*Yhtiön julkisia hallintotehtäviä ovat:*

- 1) 14 §:ssä tarkoitettujen rahoituskeskuksen ja yhtiön päätösten valmistelu

*luun liittyvä, markkinoita sekä rahoituskeskuksen ja yhtiön asiakkaita ja näiden hankkeita koskevien tietojen kerääminen, arviointi ja analysointi sekä edellä tarkoitettuihin tietoihin liittyvien selvitysten tekeminen;*

- 2) *14 §:ssä tarkoitettujen rahoituskeskuksen ja yhtiön päätösten valmisteluun liittyvä rahoituskeskuksen ja yhtiön asiakkaiden palvelutarpeiden kartoittaminen sekä rahoituskeskuksen ja yhtiön palveluita koskevan neuvonnan antaminen;*
- 3) *Suomen edustaminen kansainvälisissä organisaatioissa ja vastaavissa kansainvälisissä tehtävissä.*

Yhtiön tehtävistä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Yhtiön tehtävistä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

#### 12 §

##### *Yhtiön taloudellinen toiminta*

Yhtiön toiminnan tarkoituksena ei ole voiton tuottaminen. Yhtiön mahdollinen voitto käytetään kokonaisuudessaan yhtiön tehtävien mukaiseen toimintaan.

#### 12 §

##### *Yhtiön taloudellinen toiminta*

*Yhtiö ei harjoita luonteeltaan taloudellista toimintaa eikä yhtiön toiminnan tarkoituksena ole voiton tuottaminen. Yhtiön mahdollinen voitto käytetään kokonaisuudessaan yhtiön tehtävien mukaiseen toimintaan.*

#### 13 §

##### *Rahoituskeskuksen ja yhtiön välinen palvelusopimus*

Rahoituskeskus ja yhtiö tekevät vuosittain palvelusopimuksen, jossa määritellään yhtiön lakisääteisiin tehtäviin perustuvat toimenpiteet ja niistä sille vuosittain maksettava korvaus.

#### 13 §

##### *Rahoituskeskuksen ja yhtiön välinen palvelusopimus*

Rahoituskeskus ja yhtiö tekevät vuosittain palvelusopimuksen, jossa määritellään yhtiön *11 §:ssä sekä 14 §:n 2-4 momentissa määriteltyihin* tehtäviin perustuvat toimenpiteet ja *todetaan* niistä sille vuosittain maksettava korvaus. *Palvelusopimuksen perusteella voidaan siirtää yhtiölle luonteeltaan avustavia tai teknis-hallinnollisia julkisia hallintotehtäviä.*

Palvelusopimukseen liitetään suunnitelma rahoituskeskuksen ja yhtiön tulevan nelivuotiskauden toiminnasta.

14 §  
*Rahoituspäätökset*

Rahoituskeskus toimii valtionapuviranomaisena ja tekee valtionavustuslaissa tarkoitettuja valtiontuen myöntö-, muutos- ja maksatuspäätöksiä, sekä valtion lainanannosta sekä valtiontakauksesta ja valtiontakuusta annetussa laissa (449/1988) tarkoitettuja lainapäätöksiä. Päätöksistä annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Rahoituskeskuksen lisäksi myös yhtiö voi tehdä valtionavustuslaissa tarkoitettuja, de minimis -ehtoisia valtiontuen myöntö-, muutos- ja maksatuspäätöksiä joiden arvo ei ylitä 100 000 euroa. Menettelystä sekä päätöksentekoon osallistuvien yhtiön toimihenkilöiden ja esittelijän määräämisestä annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Rahoituskeskus ohjaa ja valvoo yhtiön rahoitustoimintaa. Yhtiö valvoo myöntämänsä valtionavustuksen käyttöä.

Rahoituskeskus päättää rahoituskeskuksen ja yhtiön myöntämän valtiontuen takaisinperinnästä, maksatuksen keskeytyksestä, maksatuksen lopettamisesta sekä tuen saajiin kohdistuvista tarkastuksista.

Yhtiön palveluksessa olevaan henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta

Palvelusopimukseen liitetään suunnitelma rahoituskeskuksen ja yhtiön tulevan nelivuotiskauden toiminnasta.

14 §  
*Rahoituspäätökset*

Rahoituskeskus toimii valtionapuviranomaisena ja tekee valtionavustuslaissa tarkoitettuja *valtionavustuksen* myöntö-, muutos- ja maksatuspäätöksiä, sekä valtion lainanannosta sekä valtiontakauksesta ja valtiontakuusta annetussa laissa (449/1988) tarkoitettuja lainapäätöksiä. Päätöksistä annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Rahoituskeskuksen lisäksi myös yhtiö voi tehdä valtionavustuslaissa tarkoitettuja, de minimis -ehtoisia *valtionavustuksen* myöntö-, muutos- ja maksatuspäätöksiä joiden arvo ei *yksittäisen päätöksen osalta* ylitä 100 000 euroa *yhtä yritystä kohden*. Menettelystä sekä päätöksentekoon osallistuvien *yhtiön palveluksessa olevien henkilöiden* ja esittelijän määräämisestä annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

*Rahoituskeskuksen lisäksi myös yhtiö voi tehdä elinkeino- ja ympäristöpoliittisiin tukiin liittyviä 2 momentin mukaisia päätöksiä.*

Rahoituskeskus ohjaa ja valvoo yhtiön rahoitustoimintaa. Yhtiö valvoo myöntämänsä valtionavustuksen käyttöä.

Rahoituskeskus päättää rahoituskeskuksen *myöntämän valtionavustuksen ja valtiontuen, sekä yhtiön myöntämän valtionavustuksen* takaisinperinnästä, maksatuksen keskeytyksestä, maksatuksen lopettamisesta sekä tuen saajiin kohdistuvista tarkastuksista. *Rahoituskeskus päättää myöntämänsä lainan määräämisestä takaisinmaksettavaksi.*

*(kumotaan)*

koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tässä laissa säädettyjä julkisia hallintotehtäviä.

#### 14 a §

*Hallinnon yleislakien noudattaminen sekä yhtiön palveluksessa olevan virkavastuu ja vahingonkorvausvastuu*

*Yhtiön on tässä laissa tarkoitettuja julkisia hallintotehtäviä hoitaessaan noudatettava, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003), hallintolaissa (434/2003), kielilaissa (423/2003), saamen kielilaissa (1086/2003) ja tietosuojalaki (1050/2018) säädetään.*

*Yhtiön palveluksessa olevaan henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä sekä hänen suorittaessaan 11 §:n 2 momentissa sekä 14 § 2 – 4 momentissa tarkoitettuja tehtäviä.*

*Yhtiön 11 §:n 2 momentissa sekä 14 § 2 – 4 momentissa tarkoitettujen tehtävien hoidossa aiheutuneen vahingon korvaamisesta on voimassa, mitä julkisyhteisön ja virkamiehen korvausvastuusta sekä virkatoimessa aiheutuneen vahingon korvaamisesta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).*

#### 15 §

*Muutoksenhaku rahoituskeskuksen päätökseen ja yhtiön valtioneuvoston päätökseen*

Rahoituskeskuksen päätökseen ja yhtiön valtioneuvoston päätökseen saa siihen tyytymätön asianosainen hakea oikaisua rahoituskeskukselta. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

#### 15 §

*Muutoksenhaku rahoituskeskuksen päätökseen ja yhtiön 14 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettussa asiassa tekemään päätökseen*

Rahoituskeskuksen päätökseen ja yhtiön 14 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettussa asiassa tekemään päätökseen saa siihen tyytymätön asianosainen hakea oikaisua rahoituskeskukselta. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20  
. . .